

Инфлација у Србији је успорила на 15,1 одсто, а министар трговине Томислав Момировић је поручио да смо је - победили. Професор Дејан Шошкић изјаву Момировића оцењује - нетачном и појашњава да цене не падају, већ - спорије расту. "Пад цена се зове дефлација, а ми смо далеко од тога", рекао је Шошкић за Н1.

Министар трговине Томислав Момировић изјавио је да се тренд раста цена зауставио и да цене полако почињу да падају. „Победили смо инфлацију,, поручио је министар. Професор Економског факултета у Београду и некадашњи гувернер Народне банке Србије Дејан Шошкић оцењује да Момировићева изјава има „низ нетачних и неистинитих информација“.

„Инфлација није побеђена, цене не падају. Ово је заустављање раста инфлације. Благи

пад инфлације није пад цена, то би требало да се зна. Пад цена се зове дефлација – када се постојећи износ цена спушта за индекс потрошачких цена којим се мери инфлација. А ми смо далеко од тога. Јер, овде није у питању пад цена, него заустављање даљег раста инфлације“, истиче Шошкић.

Србија је до сада, додаје, била на некој „необичној путањи“.

„Раст инфлације се у другим земљама завршио раније. Код нас је раст трајао још неколико месеци, а то је због наших интерних пропуста у том домену“, навео је Шошкић.

Он подсећа да се раст цена убрзавао из месеца у месец.

„Сада смо дошли у позицију да је инфлација нешто нижа, али то је још далеко од циља који је одредила НБС. Овај ниво инфлације који сада имамо, од 15,1 одсто је пет пута већи од инфлационог циља од три одсто, који је одредила централна банка“, појаснио је он.

Далек је, каже, пут до достизања тог циља.

„Ми говоримо о победи, а једна Албанија има инфлацију од око пет одсто. Инфлација је и у САД и у Европи једноцифрена, опада и гравитира њиховом циљу“, навео је Шошкић.

Он је прокоментарисао и Момировићеву изјаву да је инфлација у Србији увезена са истока Европе („Предходних годину дана бијемо љуту битку са високом инфлацијом увезеном са истока Европе и данас слободно могу да кажем да смо у тој борби победили“, навео је министар трговине).

„Нити је инфлација увезена са истока, ни не знам одакле та информација? Један део инфлације је пре годину и више увезен са светског тржишта, али не са истока, где је тај исток и те цене? Овај исказ је произвољан, нетачан и нестручан и не даје никакву

корисну информацију грађанима који је чују“, оценио је Шошкић.

Утицај пада светских цена на домаће

Цене у Србији тренутно спорије расту.

Шошкић појашњава да поједине цене у нашој земљи могу да падају као одраз огромног пада цена који се иначе дешава на светском тржишту.

Он појашњава да је до формирања мехура цена на светском тржишту дошло 2022. након увођења санкција Русији.

Многи су, додаје, управо због санкција очекивали проблем у снабдевању низом артикала који се из Русије износе на светско тржиште.

Банке и друге финансијске институције могу, како је појаснио, да из спекулативних разлога вуку раст цена нафте, гаса, пшенице, кукуруза, соје.

„Финансијске иснтитуције могле су да повуку фјучерс цене, коју су повукле спот цене и то се онда прелило одмах у инфлацију које осећају грађани широм света – у више цене хране, енергије, грејања итд“, навео је Шошкић.

А то „кад једном уђе у националне инфлације, почиње да има свој аутономни ток“.

„Ми то, нажалост, нисмо схватили и потрошили смо један механизам који може да нас заштити од тога – а то је раст вредности домаће валуте у односу на страну валуту у кратком року“, навео је Шошкић подсећајући да смо такву ситуацију имали 2017. године када је динар према еврџ ојачао са 124 на 117.

Грешке у пољопривреди и енергетици

Он истиче да су у Србији почињене грешке у самој монетарној, али и фискалној политици.

Кренуло се, каже, касније са рестриктивним мерама НБС, док је са фискалне стране била експанзија разних давања – пензионерима, младима, свима...

Све то је, каже, подгревало инфлацију.

„То су све погрешне ствари чињене код нас. А онда је дошло и до запуштања енергетског сектора и пољопривредног сектора. То су наше најјаче привредне гране – ми смо их запустили, а одатле нам је дошла највећа инфлација“, указао је Дејан Шошкић.

Инфлација је у домену хране, подсећа, много већа од 15, 16 одсто, „што је парадоксално ако смо земља која је традиционално спремна да произведе више хране него што нам треба“.

„Дакле, одговорним и паметним мерама економске политике у домену пољопривреде могли смо да обезбедимо да данас имамо задовољне пољопривреднике, и стабилне цене и да сада будемо у бољој ситуацији него што су земље у свету“, рекао је он.

Томислав Момировић реаговао на изјаву Шошкића о инфлацији

На изјаве Дејана Шошкића поново је реаговао министар трговине.

„Подсетио бих грађане Србије да је професор Шошкић држао највише функције у Народној банци Србије, од члана Савета Народне банке Србије, Председника Савета Народне банке Србије и на крају гувернера Народне банке Србије у периоду када је Народна банка дозволила да курс динара према еврџу девалвира са 79 на 114 динара и када је јавни дуг са 26 одсто БДП-а готово триплиран, достигавши 62 одсто од БДП-а уз тенденцију даљег снажног раста. Све време говорећи пословној, али и широј јавности, да се курс формира слободно на тржишту што наравно није било тачно јер у том периоду је Народна банка Србије немо посматрала како шпекуланти доминантно утичу на курс динара, а не привреда и грађани Србије, тиме гурајући велики број компанија у немогућност сервисирања сопствених обавеза, а тиме и у банкрот, а раднике на улицу““, навео је Момировић у писаном саопштењу министарства.

Он је истакао да је Шошкић одговоран и за изгубљена радна места.

„Професор Шошкић је најодговорнији за стотине хиљада изгубљених радних места у Србији, јер је на крају његовог мандата сваки четврти грађанин Републике Србије био незапослен, а грађани који су имали привилегију да имају посао кући су носили минималних 120 евра, док је просечна плата била једва 250 евра. Уместо што се професор Шошкић сада јавља, боље је да обрати пажњу и научи од гувернерке Табаковић како се обезбеђује стабилан курс динара већ десет година заредом, како се обуздава инфлација и јачају девизне ресерве уз снажан раст стандарда и просечну плату од 700 евра“, навео је министар трговине Томислав Момировић у саопштењу.

(Н1)